

Fredagen den 1 mars

Kl. 09.00–10.30

---

§ 1 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält Dag Larsson som suppleant i OSSE-delegationen.

Tredje vice talmannen förklarade vald till

suppleant i OSSE-delegationen

Dag Larsson (S)

§ 2 Anmälan om ordförande i utskott

Tredje vice talmannen anmälde

att *Fredrik Olovsson* (S) valts till ordförande i finansutskottet från och med den 28 februari samt

att *Beatrice Ask* (M) valts till ordförande i försvarsutskottet från och med den 28 februari.

§ 3 Anmälan om vice ordförande i utskott

Tredje vice talmannen anmälde

att *Elisabeth Svantesson* (M) valts till vice ordförande i finansutskottet från och med den 28 februari,

att *Niklas Karlsson* (S) valts till vice ordförande i försvarsutskottet från och med den 28 februari,

att *Vasiliki Tsouplaki* (V) valts till förste vice ordförande i kulturutskottet från och med den 28 februari,

att *Lotta Finstorp* (M) valts till andre vice ordförande i kulturutskottet från och med den 28 februari,

att *Lawen Redar* (S) valts till tredje vice ordförande i kulturutskottet från och med den 28 februari,

att *Maria Gardfjell* (MP) valts till förste vice ordförande i miljö- och jordbruksutskottet från och med den 26 februari samt

att *Jessica Rosencrantz* (M) valts till andre vice ordförande i miljö- och jordbruksutskottet från och med den 26 februari.

§ 4 Meddelande om namnändring

Tredje vice talmannen meddelade att Yasmine Larsson (S) bytt namn till *Yasmine Bladelius*.

§ 5 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2018/19:102

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:102 Kompetensutvisningar av Maria Malmer Stenergard (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 29 mars 2019.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 27 februari 2019

Justitiedepartementet

Morgan Johansson

Interpellation 2018/19:103

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:103 En fungerande återvändandepolitik av Maria Malmer Stenergard (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 29 mars 2019.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 27 februari 2019

Justitiedepartementet

Morgan Johansson

§ 6 Anmälan om faktapromemoria

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2018/19:FPM36 Förordning om samordning av de sociala trygghetssystemen med anledning av Storbritanniens utträde ur EU *COM(2019) 53* till socialförsäkringsutskottet

§ 7 Anmälan om granskningsrapport

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till näringsutskottet:

RiR 2019:7 Jämställdhet i Almis låneverksamhet – otydlig styrning och återrapportering

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelse

2018/19:57 till utbildningsutskottet

§ 9 Svar på interpellation 2018/19:59 om externa aspekter av migration

Svar på

interpellationer

Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Ludvig Aspling har frågat mig vilka vetenskapliga belägg jag har som grund för antagandet att ett ökat antal arbetstillfällen och ökad ekonomisk tillväxt kommer att minska benägenheten att migrera från Afrika. Han frågar vidare inom vilken tidsrymd planerna för Afrika kommer att generera en påvisbar minskad benägenhet att migrera samt vilka alternativa metoder, så kallad plan B, jag har för att hantera situationen om planen inte skulle fungera.

Avsaknad av arbetstillfällen och varaktig försörjning är bland de viktigaste skälen till att människor känner sig tvingade att migrera. En stabilare situation i hemlandet kan bidra till att människor som ändå väljer att migrera gör det på ett säkert, ordnat och reglerat sätt. Här har utvecklings-samarbetet en viktig roll. Det handlar således om ett långsiktigt arbete som dock måste kompletteras med åtgärder på kort och medellång sikt.

EU:s partnerskap med Afrika med dess fokus på demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet, infrastruktur, klimat och social välfärd är ett kraftfullt instrument för att undanröja grundorsakerna till ofrivillig migration. EU ger ett viktigt stöd till fred och säkerhet.

EU:s samarbete och partnerskap med Afrika på migrationsområdet handlar om att ta helhetsperspektiv och därmed bidra till en långsiktig hantering av migration, inklusive att motverka grundorsakerna till irreguljär migration. I ett kortare och medellångt perspektiv är samarbetet viktigt för att bland annat underlätta återvändande och återintegrering, att bistå flyktingar och utsatta migranter och att gemensamt bekämpa nätverk för smuggling och människohandel.

Rätten att söka asyl ska värnas. Gemensamma prioriteringar är också att rädda liv och att skapa lagliga vägar för reguljär migration. Att migrera ska vara något man väljer och inte något man tvingas till.

Det behövs fortsatt långsiktiga migrationsdialoger med de viktigaste ursprungs- och transitländerna utanför EU, baserat på partnerskap, solidaritet och delat ansvar. Sverige kommer därför fortsatt att bidra aktivt till utformningen av denna politik och dess genomförande.

Anf. 2 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Det kluster av frågor som man buntar ihop under rubriken "Externa aspekter av migration" är, vill jag hävda, problem som Europa till stor del har skapat själva.

Grundorsaken till problemen är att de vänsterliberala partierna i Europa sitter fast mellan å ena sidan en rigid och utdaterad politisk ideologi och å andra sidan den verkliga världen.

En grundläggande ståndpunkt hos Europas vänsterliberaler är att Europas länder inte har någon rätt att begränsa vilka eller hur många som kommer som invandrare. Detta står klart uttryckt i till exempel Dublinförordningen. Samtidigt kan samma partier inte längre dölja det faktum att massinvandringen från Mellanöstern och Nordafrika har inneburit och innebär stora samhällsekonomiska påfrestningar som måste hanteras.

Unionen har valt att hantera den här målkonflikten på två sätt: dels att anlita mycket tveksamma aktörer i Nordafrika för att stoppa migranter innan de hinner ta sig till den öppna gränsen, dels att åtgärda det man kallar grundorsakerna till migration, vilket man definierar som bristande tillväxt och levnadsstandard. Eller som utrikesministern själv uttryckte saken: ”Om vi kan ordna utbildning, arbete och framtidsmöjligheter finns det en chans att man hellre vill stanna kvar.”

Problemet med den här planen är att de som faktiskt forskar på migration, inklusive professor Hein de Haas vid universitetet i Amsterdam, professor Paul Collier, tidigare direktör för Development Research Group vid Världsbanken och professor Alexander Betts vid universitetet i Oxford, är överens om att i takt med att välstånd och bnp per capita ökar så ökar också benägenheten att migrera, detta eftersom migration till Europa i de allra flesta fall handlar om en farlig och dyr men potentiellt väldigt lönsam investering.

För att vara tydlig vill jag understryka att vi naturligtvis står bakom planen för utveckling i Afrika och EU:s mål om 0,7 procent av bni i bistånd, eftersom utvecklingsbiståndet har ett värde i sig. Men utvecklingsbiståndet är inte, har inte varit och kommer inte heller att bli ett fungerande verktyg för att stävja irreguljär migration.

Det som är allra mest bisarrt med den här historien är att delar av Sveriges regering är helt medvetna om att denna plan inte kommer att fungera. I statsrådet Peter Erikssons svar på en skriftlig fråga skriver han att ”det går inte att säga att utvecklingsinsatser generellt bidrar till minskade eller ökade migrationsströmmar. Det finns däremot forskning som visar på att en ökad BNP i låginkomstländer leder till ökad utvandring”.

Ändå är det just utvecklingsinsatser och ökat välstånd som Peter Erikssons och Morgan Johanssons regering vill använda för att just minska benägenheten att migrera.

Fru talman! Sverige har alltså en utrikesminister och en biståndsminister som lämnar diametralt motsatta besked i en av vår tids viktigaste framtidsutmaningar och som verkar helt okunniga om grundläggande migrationsforskning.

Effekterna av att den djupt omoraliska katt-och-råtta-lek som den här regeringen och EU just nu driver på är att drunkningsolyckorna på Medelhavet fortsätter, att brottssyndikaten som kontrollerar människohandeln fortsätter att göra stora förtjänster och att den arabiska slavhandeln i Libyen fortsätter att blomstra.

Jag vill därför fråga Morgan Johansson vilken vetenskaplig grund han har för antagandet att utvecklingsbistånd leder till minskad irreguljär migration. Jag hörde ingen referens i interpellationssvaret.

Jag vill också fråga om Peter Eriksson har fel när han säger att en sådan grund inte finns, eller om utrikesministern har fel när hon säger att en sådan grund faktiskt finns.

Jag vill även fråga inom vilken tidsrymd EU räknar med att partnerskapet med Afrika ska orsaka en minskad benägenhet att migrera. Det jag helst skulle vilja höra där är ett antal tiotal år.

Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag skulle vilja inleda med att ge Ludvig Aspling ett boktips. Jens Liljestrand har precis gett ut en biografi över Vilhelm Moberg, som ju alla vet var en av Sveriges mest framgångsrika författare. Hans mest framgångsrika verk var förstas serien om utvandarna, det vill säga den serie som handlar om den svenska utvandringen för kanske 150 år sedan och ytterligare 60–70 år framåt. Då utvandrade över 1 miljon människor från Sverige till Amerika – en fjärdedel av vår befolkning. Vi minns alla karaktärerna Karl-Oskar och Kristina. Vi känner igen det där.

Det som drev dem bort från Sverige var faktorer som fattigdom. Människor levde under vissa år på svältgränsen. Sverige var vid den här tiden ett av Europas allra fattigaste länder.

Det rådde ett politiskt förtryck. Man hade inga politiska rättigheter. Det här var före arbetarrörelsen, före socialdemokratin och före de demokratiska reformerna. Det rådde ett socialt förtryck där människor inte hade de sociala rättigheter som vi kan räkna med i dag. Och det rådde ett religiöst förtryck. Om man inte höll sig till vad statskyrkan sa blev man helt enkelt på olika sätt diskriminerad och förtryckt.

Detta var Sverige för 150 år sedan, Ludvig Aspling. Det var därför som Karl-Oskar, Kristina, Daniel och Ulrika och de andra i serien valde att lämna Sverige. Ludvig Aspling viftar på huvudet; men är inte det jag säger sant? Är det inte därför de valde att lämna Sverige – och med dem 1 miljon ytterligare? De sökte frihet från förtryck och från ekonomiskt armod.

Jag skulle säga att det inte är så mycket som skiljer den situationen från den som nu råder på många håll i Afrika. Det har blivit bättre i Afrika under de senaste 50 åren, men det är fortfarande en kontinent som präglas av fattigdom samt av politiskt, socialt och religiöst förtryck – precis som Sverige för 150 år sedan. Lägg till att där finns ett antal krigshärdar, bland annat i Somalia, och en uppluckring av statsapparaten i ett antal andra länder som präglas av kollaps i administrationen. Därför vill människor lämna Afrika, av ungefär samma skäl som våra svenska utvandrare lämnade Sverige för 150 år sedan.

I Sverige bröt folkrörelserna fram för 100–150 år sedan. Då fick vi de sociala reformerna. Arbetarrörelsen drev fram både sociala och politiska reformer i form av rösträtt, yttrandefrihet och religionsfrihet som byggde upp hela välfärdsstaten. Med dem steg levnadsnivån, som ledde till social frigörelse. Då vände strömmen. I dag är Sverige inte ett land som man flyr från utan ett land som man flyr till.

Vad har vi då lärt oss? Ett par saker, skulle jag vilja säga. En sak är att ekonomisk utveckling är viktig för att man ska kunna välja att migrera och inte tvingas till det. Men det räcker inte, utan det behövs också politiska och sociala reformer.

Jag tror inte att människor i Afrika fungerar så väsentligt mycket anorlunda än vad man gjorde i Sverige för 100–150 år sedan. Det handlar om ungefär samma drivkraft. De söker frihet från förtryck, och de söker en framtid utan sociala och ekonomiska umbäranden. Just därför är biståndet viktigt för att fortsätta att utveckla Afrika också ur migrationssynpunkt. Min fråga till Ludvig Aspling är därför: Varför vill ni så kraftigt skära ned på biståndet till bland annat Afrika?

Anf. 4 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Jag skulle vilja poängtera var skiljelinjen går. Migrationsministern nämner politiska och sociala reformer som ett viktigt komplement till just den ekonomiska utvecklingen för att stävja irreguljär migration. Där är vi helt överens. Sverigedemokraterna har aldrig sagt att vi tycker att politiska och sociala reformer, demokratisering eller att ge människor bättre rättigheter är ett dåligt förslag. De frågorna har ingenting med interpellationen att göra.

Det som driver människor till Europa är skillnaden i materiell levnadsstandard. Det är inte svårare än så. Europa är en rik kontinent, och Afrika är tyvärr en ganska fattig kontinent. Det gör att människor vill flytta hit. Det går inte att jämföra den situationen med hur det såg ut när svenskar flyttade till USA. Det är en absurd jämförelse. Det tyder på en ganska grov okunnighet hos migrationsministern. Det är ett faktum att han inte kan ge ett svar på själva grundfrågan, nämligen att ge en vetenskaplig referens till någon forskare som säger att planen kommer att fungera. Jag har gett ministern tre referenser på forskare som säger att den inte kommer att fungera. Jag skulle gärna vilja få ett svar som innehåller en referens som tyder på att planen kommer att fungera. Det är vad hela interpellationen handlar om.

Vi behöver inte gå in på några sidospår, men just nu reser faktiskt somaliska diplomater jorden runt för att försöka få hem migranter som har flytt från Somalia eftersom situationen har förbättrats så pass mycket.

Att ta upp Vilhelm Moberg och *Utvandrarna* duger inte. Jag är ledsen, fru talman, men jag tycker att det svar jag har fått är något förvirrat.

Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är ju Ludvig Aspling som står för en total förvirring. Å ena sidan säger han att det är skillnad i den materiella levnadsstandarderna mellan Europa och Afrika som driver på migrationen. Å andra sidan säger han i nästa andetag att det saknar betydelse att det sker en social och ekonomisk utveckling i Afrika.

Min poäng är att om vi får till stånd en bättre ekonomisk och social utveckling i Afrika kommer drivkraften att migrera att minska. Jag uppfattade det så att Ludvig Aspling ändå inte vill skriva på detta, och det kan jag förstå eftersom hans partis linje är motsatsen. Sverigedemokraterna vill skära ned på biståndet. I er budget för det här året föreslår ni ett minskat bistånd med 11 miljarder kronor. Ni vill gå från 1 procent av bni ned till 0,7 procent. Det ger för detta år 11 miljarder i minskat bistånd. Det är klart att det har en betydelse för fattigdomsbekämpningen i bland annat de länder vi pratar om.

Samtidigt säger Sverigedemokraterna att det inte är så viktigt att ta emot flyktingar i Sverige utan att det viktiga är att hjälpa folk på plats. Hur går det ihop, Ludvig Aspling? Å ena sidan säger ni att ni ska hjälpa folk på plats, å andra sidan säger ni i nästa andetag att ni vill skära ned på biståndet med 11 miljarder.

Ska jag tolka Ludvig Aspling så att om det kan finnas en effekt av att ekonomin temporärt förbättras något för människor i de fattiga områdena blir det lättare att migrera? Är Ludvig Asplings slutsats i så fall att det är bättre att hålla folk på svältgränsen så att de är så pass svaga att de över huvud taget inte kan röra sig från kontinenten?

Det är Ludvig Aspling som är svaret skyldig. Om ni tycker att det är bättre att hjälpa folk på plats, Ludvig Aspling, och om den materiella levnadsstandarden betyder något för migrationen, varför vill ni skära ned på biståndet med 11 miljarder för det här året och framåt?

Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Jag tror att Morgan Johansson inte riktigt har koll på dels hans egen biståndsbudget, dels vårt budgetförslag. Vet Morgan Johansson hur stor andel av svenskt bistånd som går till just humanitära insatser? Nej. Det är 15 procent. Det är inte mer än så som går till humanitära insatser.

Sverigedemokraterna skär inte ned på biståndet. Vi håller oss till det mål som Europeiska unionen själv har beslutat, det vill säga 0,7 procent av bni. Vi lägger lite mer, nämligen 0,75, inte 0,7 som Morgan Johansson säger.

Vad gäller utvecklingsinsatserna har Sverige med vårt budgetförslag fortfarande den näst mest generösa biståndsbudgeten i hela Europeiska unionen. Det är bara Luxemburg som skulle lägga fram mer än vårt biståndsförslag. Alla EU-länder lägger fram mindre. Det är en märklig utgångspunkt att säga att det skulle vara snålt.

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är häpnadsväckande att höra på Ludvig Aspling. Rakt upp och ned säger han att Sverigedemokraterna inte skär ned på biståndet.

Jag har här i min hand ert budgetförslag och siffrorna. Det står en minussiffra för 2019, nämligen 11,273 miljarder som ni skär ned på biståndet. 11,172 miljarder skulle ni skära ned på biståndet för 2020, om ni hade fått er vilja igenom.

Om Sverigedemokraterna vill hjälpa människor på plats, Ludvig Aspling, varför vill ni skära ned på biståndet? Jag har inte fått något svar.

Ludvig Aspling blandar ihop humanitära insatser med övrigt bistånd. Humanitära insatser kan handla om mer kortsiktiga insatser, men det övriga biståndet handlar bland annat om att hjälpa till med sociala reformer, att bygga upp en ny politisk struktur, att driva fram demokratiska reformer och långsiktig fattigdomsbekämpning. Skulle vi dra undan så stora summor från biståndet som Sverigedemokraterna vill skulle det såklart få stora effekter för människorna i exempelvis Afrika, och det skulle leda till att ännu fler människor skulle känna sig tvingade att migrera. Det är där vi är.

Den här diskussionen kommer förmodligen att fortsätta, men jag tycker att till nästa debatt får Ludvig Aspling ha lite mer ordning på sina argument.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 10 Svar på interpellationerna 2018/19:61 och 63 om regelverket för förvar

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Arin Karapet har frågat mig om jag och regeringen avser att föreslå ny lagstiftning som i syfte att minska framväxten av skuggsamhällen utökar möjligheten att placera personer i förvar. Arin Karapet har också frågat mig om jag och regeringen avser att lägga förslag om möjlighet att visitera förvarstagna och genomöka boenderum i enlighet med vad Migrationsverket ställde önskemål om i skrivelsen från november 2017 samt om vi avser att ta initiativ för att förstärka säkerheten på förvaren i övrigt, exempelvis genom möjlighet till visitation och id-kontroll av besökare på förvaren. Jag har valt att besvara interpellationerna i ett gemensamt svar.

Det är regeringens bestämda uppfattning att en långsiktigt hållbar migrationspolitik förutsätter att den som efter en rättssäker prövning av asylskälen har fått ett avslagsbeslut därefter lämnar landet så snart som möjligt.

Under åren 2014–2018 lämnade mer än 70 000 före detta asylsökande Sverige och återvände antingen till sitt hemland eller till ett annat EU-land i enlighet med Dublinförordningen.

Alla som får avslag på sin asylansökan är inte beredda att respektera det fattade beslutet. För att få fler personer med avlägsnandebeslut att återvända har regeringen därför de senaste åren vidtagit en rad åtgärder.

Bland annat har antalet förvarsplatser ökat och kommer under våren att uppgå till 457 stycken, vilket är en ökning med 80 procent sedan 2016. Polismyndigheten har sedan juli 2018 fått utökade möjligheter att kontrollera att arbetsgivare inte anställer personer som saknar erforderliga tillstånd. Samtidigt fördubblades den särskilda avgiften som en arbetsgivare kan bli skyldig att betala om denne har en anställd som inte har rätt att vistas eller arbeta i Sverige.

Det är en viktig utgångspunkt att den som befinner sig i ett av Migrationsverkets förvar i regel inte är frihetsberövad på grund av brott utan främst på grund av att personen saknar tillstånd att vistas i landet och ska vara tillgänglig i samband med verkställighet av ett av- eller utvisningsbeslut. Förvaren ska enligt lagstiftningens förarbeten likna Migrationsverkets mottagningsenheter så mycket som möjligt, och verksamheten ska utformas på ett sätt som innebär minsta möjliga intrång i personens integritet och rättigheter. Frågan om förhållandena på förvaren är delvis reglerad av EU-rätten.

Det är angeläget att vi har en väl fungerande ordning för förvarstagnande. Regeringen följer därför utvecklingen på området.

Anf. 9 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Tack till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson för hans svar!

Först vill jag gratulera migrationsministern. Det märks att jag är ny ledamot i Sveriges riksdag – du fick alla mina fyra interpellationer samtidigt och har sparat in någon dag på grund av mitt misstag. En kaffe kanske du kan bjuda på någon gång vid tillfälle. Förlåt mig, fru talman! Vi ska inte dua.

För att återgå till det vi är här för är det så att Sverige har för få försvarsplatser. Det är både den tidigare alliansregeringen och den nuvarande regeringen som har misslyckats med att öka antalet. Men de senaste fem åren har Socialdemokraterna varit det regeringsbärande partiet. Migrationsverket och polisen har själva sagt att Sverige behöver fördubbla antalet försvarsplatser fram till 2020. I dagsläget har vi bara 417 platser. Migrationsministern säger att under den tid då Socialdemokraterna styrt har antalet försvarsplatser ökat med 80 procent. Jag delar inte den verklig-hetsbeskrivningen. Man har haft ungefär 70 beredskapsplatser, som man gjorde om till permanenta platser. Det var ju synd att den moderatledda alliansregeringen inte bara gjorde ett namnbyte. Då hade ni inte kunnat brösta er över den ökningen.

Jag ska ge er att förvaren har byggts ut med x platser. I Ljungbyhed tillkommer ungefär 40 platser till. Men när man pratar med Migrationsverkets medarbetare och chefer vittnar de om att de inte har den verktyglåda de behöver. De får till exempel inte visitera besökare. De får inte kräva id-kort av besökare. Det gör att Migrationsverket inte har koll på vem som besöker enheten. Man har haft problem med införsel av vassa föremål – inte skjutvapen men vapenliknande föremål – och narkotika. Det har till och med vittnats om att det har skett prostitution på vissa av våra försvarsenheter. Detta gör att de som jobbar med försvarsverksamheten får en ännu större utmaning än den uppgift de har att verkställa utvisning av personer som befinner sig illegalt i Sverige.

Vi har också ett annat problem: Det nordligaste förvaret i Sverige ligger i Gävle. Jag instämmer med migrationsminister Morgan Johansson, fru talman, i fråga om att polisen har fått utökade resurser och att det är bra att man ska kunna göra inre utlänningskontroll. Ska man jobba i Sverige ska man göra det legalt och följa de lagar och regler som finns. Där har jag samma uppfattning som Morgan Johansson. Men det är faktiskt så, fru talman, att om man gör en inre utlänningskontroll på en arbetsplats i till exempel Haparanda och kommer fram till att här har man en person som befinner sig i Sverige illegalt, då måste den radiobilen åka tur och retur till Gävle. Det innebär att Haparanda, som redan har polisbrist, blir av med en radiobil. Den åker ungefär 85 mil till Gävle och tillbaka. Det blir ungefär 170 mil. Det skapar stora bekymmer och problem.

Detta är grus i maskineriet. Det är över 50 000 personer som uppehåller sig illegalt i Sverige. Jag tycker att migrationsministern bör sträcka ut en hand till majoriteten i Sveriges riksdag så att vi får kontroll över svensk migrationspolitik genom att lägga undan våra partibeteckningar och ta ansvar för Sverige.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Fru talman! Det sista har jag absolut inga bekymmer med, tvärtom. Något av det första jag gjorde när jag tillträdde som migrationsminister 2014 var att bjuda in de borgerliga partierna för överläggningar. Det var redan på hösten 2014. Då fanns det inget intresse för att göra en bredare överenskommelse. Den kom 2015 i samband med krisen, då vi lyckades få till en uppgörelse på ett stort antal punkter om svensk migrationspolitik.

Jag hoppas att vi kan göra något liknande nu när vi startar en ny parlamentarisk kommitté för att se hur lagstiftningen ska se ut efter att vi har förlängt den tillfälliga lagen, vilket vi nu gör med två år. Jag tycker att det är en bra ingång i den diskussionen att försöka hitta lösningar som samlar så många som möjligt.

Det är viktigt för legitimitetens skull att vi upprätthåller principen att om du har fått bifall till din asylsökning får du stanna men om du får avslag måste du lämna Sverige – i första hand frivilligt, självklart, men om det behövs med tvång.

Allmänt sett skulle jag vilja säga att vi haft en ganska hög takt i återvändandet. 70 000 före detta asylsökande har lämnat Sverige de senaste 5 åren. Det är ungefär 1 000 i månaden. Det är 30 om dagen. Ibland får man intrycket av medierna att ingen lämnar Sverige, men det är faktiskt så. Ungefär 1 000 i månaden avvisas från Sverige efter avslag, antingen till sina hemländer efter till ett annat EU-land där de först blivit registrerade – de så kallade Dublinärendena.

Vi är igenom flyktingkrisen nu. Vi har det lägsta mottagandet på 13 år tack vare de åtstramningar som vi tvingades genomföra med id-kontroller och gränskontroller och den tillfälliga lagen 2015.

I samband med det vidtog vi också åtgärder för att öka återvändandet. Man får inte längre dagersättning, och vuxna utan barn får inte längre bo kvar på boendena efter avslag. Vi införde arbetsplatsinspektioner från den 1 juli förra året. Polisen kan nu gå in och göra stickprov. Vi har fördubblat sanktionsavgifterna för arbetsgivare som anställer folk som inte har uppehållsrätt i Sverige. För en arbetsgivare som har 10 anställda under längre tid är sanktionsavgiften nu nästan 1 miljon. Vi klämmer alltså åt de arbetsgivare som vill använda denna situation för att utnyttja och exploatera människor. Det tycker jag är rätt.

Dessutom har vi tecknat återvändandeavtal med bland annat Afghanistan så att återvändanden nu kan ske även dit. Vi har ett mycket bättre samarbete än tidigare med Marocko. Uzbekistan nämns ibland som ett land dit återvändanden inte kan ske; det är faktiskt fel. De senaste tre åren har över 250 personer från Uzbekistan kunnat återförvisas till sitt land, antingen frivilligt eller med tvång.

På förvaren ska vi ha hög säkerhet, men en asylsökande är inte kriminell och ska heller inte behandlas som en sådan. Om det finns misstanke om att någon tar in saker som inte får tas in får denne visiteras. Man kan också ha övervakade besök, om det skulle behövas. Den som är stökig på ett förvar kan hänvisas till häkte, och då gäller häktets regler.

Vi ska bygga ut förvaren. Vi har som sagt redan gjort en utbyggnad med 80 procent. Om en månad öppnar man i Ljungbyhed, och jag kan dessutom komma med en liten nyhet till Arin Karapet: Det är nu klart att Migrationsverket ska göra en upphandling i norra Sverige gällande ett nytt

förvar i Luleå, som man hoppas kunna få på plats under nästa år. Vi ökar alltså successivt antalet förvarsplatser, och det behövs.

Prot. 2018/19:58

1 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 11 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Tack, migrationsminister Morgan Johansson, för svaret!

Jag delar inte migrationsministerns verklighetsbeskrivning av vad som hände hösten 2015. Det skedde efter påtryckningar från Alliansen.

Jag misstror inte migrationsministern i hans egenskap av socialdemokrat utan tror att vi har ungefär samma uppfattning när det gäller migrationspolitiken. Men det finns ett problem, fru talman. Regeringen består inte bara av Socialdemokraterna, utan de är i koalition med Miljöpartiet. Om vi hade haft en regering som bara bestod av socialdemokratiska ministrar tror jag att det hade varit fart i maskineriet. Men just nu finns det grus i maskineriet.

Vi har faktiskt varit överens en gång, och då funkade Sveriges migrationspolitik mycket bättre. Då var majoritetsförhållandena i Sveriges riksdag annorlunda, men då var Socialdemokraterna och Moderaterna överens. Man hade en förutsägbar migrationspolitik som var bättre än vad den är i dag.

Det fanns brister då också, men i dag är bristerna ännu större, fru talman. Situationen är inte så bra som man beskriver den. Jag delar migrationsministerns uppfattning att medierna inte alltid återberättar saker som de är i våra partier och i våra förslag. Men det är faktiskt så, fru talman, att över 50 000 människor uppehåller sig illegalt i Sverige. Detta gör att förtroendet för migrationspolitiken blir lägre bland allmänheten.

Det stämmer att asylsökande inte är kriminella. Är de kriminella tas de i förvar av polisen och sätts på Kriminalvårdens anstalter. Vi har rättsvårdande myndigheter som sköter detta. Men det vi vet är att Migrationsverket själva vittnar om att det finns för få platser. När polisen har ett prioriterat ärende måste Migrationsverket frige en förvarstagen person, som av någon anledning inte har samarbetat för att få sin utvisning verkställd. Personen släpps då på fri fot, under uppsikt.

Hur följer man upp detta? Jo, den asylsökande ska infinna sig hos Migrationsverket – det råder någon form av anmälningsplikt. Men detta håller inte. Det gör att risken för att vi får ett skuggsamhälle ökar.

Jag förstår att detta är en politisk konflikt. Man vill visa att man har rätt och vill vinna några politiska poänger. Men jag tycker att migrationsministern i denna fråga ska sträcka ut en hand till Moderaterna. Jag kommer att göra allt jag kan för att min partiledning och min partigrupp ska sträcka ut en hand till migrationsministern så att vi får långsiktiga regler och hållbarhet och får bort debatter som den vi hade innan, som jag inte var delaktig i.

Jag har inget som helst problem med att debattera mot en socialdemokrat, för debatten är saklig, fru talman. Vi har ett parti som har lamslagit svensk politik i åtta år därför att sju andra partier inte vill ta tag i denna fråga. Om vi tar tag i frågan kan vi diskutera andra frågor. Då kan vi stå här och diskutera LAS eller något annat i stället, där skiljelinjerna mellan Socialdemokraterna och Moderaterna är tydligare.

Men i denna fråga handlar det om att ta ansvar för Sverige. Jag tycker att migrationsministern måste få fart i maskineriet. Det finns en majoritet i Sveriges riksdag. Dessvärre utgörs den inte av de partier ni har ingått

januariöverenskommelsen med. Sträck ut en hand till riksdagens näst största parti, så ser vi till att ett tredje parti ansluter sig. Sedan får de andra förhålla sig till de regelverk och de förslag vi lägger fram. Men börja inte tvärtom.

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är precis detta vi gör. Processen just nu ser ut så att vi är igenom flyktingkrisen, då det kom 163 000 människor till Sverige på ett år – 10 000 i veckan. Då vidtog vi åtgärder. Vi införde id-kontroller och gränskontroller, och vi införde också den tillfälliga lagen. Vi var tvungna att hantera det. Vi kunde inte ha en situation som bara fortgick år efter år.

Det handlade inte om påtryckningar från Alliansen. Nu finns väl knappt Alliansen längre, men då, 2015, fanns den absolut inte i migrationspolitiken. Läget då var ju, vilket är välkänt, att Moderaterna hade en uppfattning och Centerpartiet en annan; de stod ju ganska långt från varandra. När vi förhandlade om migrationsuppbyggnaden på hösten 2015 var det faktiskt vi från regeringens sida som ofta fick försöka hitta kompromisser mellan de två partierna. Vi hittade en lösning som kunde samla alla, men det var så situationen såg ut då. Det är det som är problemet på er sida.

Detta var dessutom en situation som var akut. Vi var tvungna att hitta lösningar för att klara det akuta läget, och det gjorde vi till slut. Fast Moderaterna orkade ju faktiskt inte rösta för id-kontrollerna när vi lade fram förslaget här i riksdagen utan lade ned sina röster, vilket var egendomligt.

Jag ser naturligtvis gärna en så bred uppbyggnad som möjligt när vi nu återigen får tillfälle. Situationen är betydligt lugnare nu, och vi förlänger den tillfälliga lagen med ytterligare två år. Nu har vi tid på oss att sätta oss ned från alla partier och diskutera hur vi ska ha det på lång sikt efter dessa två år. Det är den attityden jag har.

Om Arin Karapet talar om en utsträckt hand är det naturligtvis vad jag också står för. Men jag såg på tv häromkvällen att Moderaterna gick ut och sa att de kanske inte ville sitta i den nya parlamentariska kommittén för att de var missnöjda med vad jag hade sagt om vilka frågor man i förstone skulle titta på. Detta är inte heller en konstruktiv hållning. Ett så pass stort parti som Moderaterna måste såklart vara en del i en helhetslösning, och då kan man inte ställa sig utanför en process redan innan den har inletts. Jag hoppas att Arin Karapet gör vad han kan i sin partigrupp för att se till att Moderaterna inte ställer sig utanför processen.

Vi är i alla fall från vårt håll angelägna om att få till stånd en långsiktigt hållbar politik med så bred uppslutning som möjligt i Sveriges riksdag. Det är vad vi strävar efter.

När det gäller förvarsverksamheten ser utvecklingen ut så att vi nu har fler förvarsplatser än någonsin tidigare. Den regering jag företräder har ökat antalet platser med 80 procent på tre år, alltså sedan 2016. Vi fortsätter utbyggnaden. Om någon månad kommer ett förvar på plats i Ljungbyhed, och jag sa i mitt förra inlägg att det nu också sker en upphandling i Luleå. Jag är mycket väl medveten om behovet av förvar i norra Sverige. Det var därför vi gav Migrationsverket i uppdrag att se vad man kan göra där. Vi har ingenting norr om Gävle, och det måste vi naturligtvis ha.

Men detta är inte något som man löser i en handvändning. Det ställer höga krav på bland annat säkerhet. Förvaren är ju låsta anläggningar, vilket kräver att man har ändamålsenliga lokaler. Det tar lite tid att bygga upp detta, men nu är vi som sagt på väg att göra det även i norra Sverige.

Anf. 13 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Jag märker att migrationsministern är en erfaren politiker. Han kan trola lite med orden. Det ska han ha heder av. Jag kanske är där om 10–20 år. Jag har inte lika mycket erfarenhet.

Men låt mig återgå till frågan. Vi träffade generaldirektören för Migrationsverket när han besökte socialförsäkringsutskottet. Mikael Ribbenvik sa uttryckligen: Jag kommer inte att utöka antalet förvarsplatser om jag inte får direktiv om det genom en instruktion i ett regleringsbrev och finansiering för det. Det vill säga att vi sannolikt kommer att ha lika många förvarsplatser – man kommer bara att stänga förvarsplatser i en annan del av landet och bygga nytt uppe i Luleå.

I tidningen har Morgan Johansson sagt att man vill avvakta med att ge instruktioner. Om migrationsministern är felciterad i medierna får han gärna korrigera det i nästa inlägg.

Vi har för få förvarsplatser. Polisen säger att vi måste fördubbla antalet. Det finns också brister på våra förvarsplatser. I länder som Danmark, Finland och Norge får motsvarigheten till Migrationsverket visitera besökare. Det får man enligt lag inte göra i Sverige. Då måste man tillkalla polis. Den informationen har jag fått från riksdagens utredningstjänst. Det är inget som jag har snickrat ihop själv.

Fru talman! Nu börjar min tid ta slut. Nu går vi över till nästa interpellation.

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är inte min mening att trola med ord. Jag försöker vara så ärlig som möjligt. Jag menar på fullt allvar att jag vill ta de två år som vi nu har till vårt förfogande när vi förlänger den tillfälliga lagen till att försöka hitta en lösning som är långsiktigt hållbar och också har så bred uppslutning som möjligt i riksdagen. Jag hoppas att Moderaterna vill vara med i den processen. Det var detta jag menade när jag sa att det är viktigt att Moderaterna inte ställer sig utanför den redan innan den har inletts.

Arin Karapet citerar Mikael Ribbenvik och Migrationsverket. Som det är nu har vi ett regleringsbrev som vi beslutade om under den period då vi var övergångsregering. Alla regleringsbrev som vi beslutade som övergångsregering är tvättade från politisk inriktning. En övergångsregering får inte göra på annat sätt. Den ska bara ägna sig åt att hålla igång statsapparaten och inte peka ut någon särskild inriktning. Det är därför som det i dag inte står något i regleringsbrevet om utvecklingen när det gäller förvaren, men vi jobbar ju med nya regleringsbrev.

När vi nu är tillbaka i regeringsställning kommer vi att utfärda nya regleringsbrev för alla myndigheter och peka ut inriktningen. Då kommer Migrationsverket förstås att få en instruktion om att fortsätta bygga ut antalet förvarsplatser på det sätt man har gjort. Det är delvis därför som vi nu ser att det är på gång. Jag vet att riksdagen också har anslagit särskilda

Prot. 2018/19:58
1 mars

Svar på
interpellationer

medel för förvarsplatser, och de pengarna ska naturligtvis användas till att just bygga ut förvaren på det sätt som riksdagen har sagt.

Detta är alltså skälet till att det inte står i regleringsbrevet i dag, men det kommer inom kort nya regleringsbrev till alla våra myndigheter.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 11 Svar på interpellationerna 2018/19:62 och 64 om en långsiktigt hållbar och stram migrationspolitik

Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Arin Karapet har frågat mig på vilket sätt jag och regeringen säkerställer att Sverige har den strama och långsiktigt hållbara migrationspolitik som Sverige behöver, givet bland annat integrationsproblemen. Han har även frågat mig hur jag och regeringen vid införandet av gymnasielagen beaktat Sveriges behov av en human, stram och rättssäker migrationspolitik. Jag har valt att besvara interpellationerna i ett sammanhang.

Redan under den förra mandatperioden vidtog regeringen en lång rad åtgärder i syfte att upprätthålla en välordnad, human, rättssäker och långsiktigt hållbar migrationspolitik.

För att minska antalet asylsökande till Sverige efter hösten 2015 genomfördes en tillfällig skärpning av det svenska regelverket inom ramen för EU-rätten och internationella konventioner. Betydligt färre personer söker i dag asyl i Sverige jämfört med 2015. Sveriges andel av det totala antalet asylsökande i EU har också minskat på ett betydande sätt. Vi ser dock fortfarande en ojämn fördelning av asylsökande mellan EU:s medlemsstater. Regeringen verkar därför för att få en ordning på plats i EU som säkerställer en jämnare fördelning. Fler medlemsstater behöver ta ett större ansvar för människor på flykt. Rätten att söka asyl ska värnas.

Utöver detta har ett antal åtgärder vidtagits i syfte att få till stånd ett mer effektivt återvändande. Bland annat har fler förvarsplatser inrättats, Polismyndigheten har fått fler verktyg att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut och mer medel har avsatts för myndigheternas arbete med återvändandet. Sammantaget har fler än 70 000 personer återvänt mellan 2014 och 2018.

Lagändringar har genomförts som möjliggör utförande av åldersbedömningar tidigare i asylprocessen. Så sent som den 7 februari beslutade regeringen om fortsatt gränskontroll vid inre gräns i ytterligare tre månader.

Det viktigaste för integrationen är möjligheten att försörja sig genom eget arbete. Regeringen har genomfört nödvändiga reformer för att korta tiden till arbete. Det handlar om strukturellt genomgripande reformer såsom den bosättningslag som är ett verktyg för att styra mottagandet av nyanlända, och ett nytt regelverk för etableringen av nyanlända som innebär tydligare krav på individen. Det handlar också om åtgärder som innebär bättre etableringsinsatser och stärkta vägar till jobb. En nyligen publicerad studie från OECD visar att Sverige lyckas bättre än många andra

länder med att få nyanlända kvinnor i arbete. Tiden för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden minskar och pekar mot en betydligt kortare etableringstid än tidigare. Sysselsättningen för både utrikes och inrikes födda har ökat kraftigt under senare år. Antalet utrikes födda som arbetar är över 1 miljon. Det innebär att nästan var femte som arbetar i Sverige är född utomlands.

Mycket har redan gjorts, men ett fortsatt reformarbete krävs även under denna mandatperiod.

I januariavtalet, som har ingåtts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna, anges att den tillfälliga lagen ska förlängas med två år. Samtidigt återinförs rätten till familjeåterförening för alternativt skyddsbehövande. En återinförd familjeåterförening är humanitärt önskvärd och kommer att underlätta integrationen. Under tiden som förlängningen gäller ska en parlamentarisk kommitté tillsättas för att göra upp om den framtida migrationspolitiken. Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Liberalerna är överens om att driva införandet av en ny humanitär skyddsgrund i utredningen. Det pågår redan arbete i Regeringskansliet för att så snart som möjligt kunna sätta denna kommitté. Utredningen kommer att ge möjlighet för riksdagens partier att bidra till en migrationspolitik som har ett brett parlamentariskt stöd och som ska vara hållbar över tid.

Vad gäller reglerna om ny möjlighet till uppehållstillstånd för gymnasiestudier vill jag understryka att detta var en tillfällig åtgärd som riktades till en begränsad grupp individer. Gruppen utgjordes av ensamkommande unga som drabbats av mycket långa handläggningstider innan de fick avslag på sina ansökningar.

Anf. 16 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Återigen tack till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson!

Låt mig ta avstamp i hur det ser ut i Sverige. Vi har haft en hög migration de senaste 10, 20, 30 åren. De senaste åren har vi haft de högsta topparna.

Det vi ser i dag är att barn till utrikesfödda, det vill säga personer som ser ut som jag eller har min bakgrund, oftast inte har samma förutsättningar i Sverige. Vi har inte det svenska språket som modersmål. Vi har inte den verktygslådan när vi går i skolklassen. Har vi tur har vi kommit till Sverige i låg ålder och fått en hel grundskoleutbildning i Sverige.

Det vi ser i dag i Sverige är en integration som inte har lyckats. Det är bara att erkänna: Alla partier är ansvariga för detta. Det finns skolor där varannan elev med utländsk bakgrund – vi kan ta Göteborg som exempel – går ut med ofullständiga betyg. Att säga att detta inte är kopplat till den migrationspolitik vi har haft vore fel. Vi måste erkänna att vi har integrationsproblem. Vi har misslyckats med integrationen.

Vi har inte ställt krav från dag ett. Vi har ett bidragssystem som har passiviserat människor i utanförskap eftersom vi inte har haft krav på egen försörjning.

För att återgå till hur migrationspolitiken ser ut i dag förstår jag att Socialdemokraterna är nöjda med januariöverenskommelsen. De sitter kvar vid regeringsmakten. De lyckades med det de är bäst på: att ta makten. Men de gjorde också en kompromiss, och det var att öppna upp för

familjeåterförening utan krav på försörjningsstöd. Det ges en respit på tre månader.

Anknytning och familjeåterförening är inte fel i sig. Jag förstår att personer vill förenas med sin familj. Det är fullt normalt. Det vore onormalt om de inte ville återförenas med sin familj. Men det måste också finnas krav på egenförsörjning, och det är detta som är kritiken från Moderaterna: Det finns ingen tydlig skrivning om egenförsörjning. Vi vet att för varje asylsökande tillkommer ytterligare en person. Man kan stå och säga att antalet asylsökande är på en låg nivå, den lägsta på 13 år, men nu öppnar man återigen upp för att öka antalet asylsökande.

Fru talman! Skälet till att Moderaterna har varit hårda mot migrationsministern om att eventuellt inte vara med i överenskommelsen, även om vi inte har sagt nej ännu, är att vi tycker att den är svag. Det gäller de villkor som ska sättas upp innan vi går in i en förhandling. Vi vill ha tydliga besked från Socialdemokraterna. Ska tillfälliga uppehållstillstånd vara huvudregeln? Ska det vara tydliga skrivningar och krav på egenförsörjning? Ska det finnas krav på språkkunskaper för att kvalificera sig för permanent uppehållstillstånd och, på ytterligare en nivå, för svenskt medborgarskap? Om vi ska ha en lyckad integration och personer ska kunna bli fullvärdiga medborgare måste de göra sin plikt. Därefter, när de har gjort det, får de sina rättigheter tillgodosedda.

Fru talman! Det är väldigt många fina ord från migrationsministern, men återigen: Socialdemokraterna fumlade bort migrationspolitiken för makten. Jag tycker att migrationsministern ska ta ansvar för Sverige och lägga undan partipolitiken.

Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi ska ha en långsiktigt hållbar politik med bred parlamentarisk förankring. Nu får vi möjlighet att sätta oss ned partierna emellan och diskutera hur en sådan lösning ska se ut. Men det bygger på att partierna faktiskt kommer till förhandlingsbordet. Man kan ha attityden att man inte tycker om dagordningen och därför inte ens vill komma på mötet. Då ställer man sig utanför processen. Så brukar inte partier som någon gång vill bära regeringsmakten agera, utan partier av Moderaternas karaktär brukar komma till förhandlingsbordet och diskutera. Sedan kanske vi inte kommer överens, och då blir det ingen överenskommelse. Jag vet inte om det blir så, men man måste i alla fall komma till förhandlingsbordet. Om man inte gör det ställer man sig utanför. Därför blev jag lite bekymrad när jag såg på tv häromdagen att man överväger att inte ens sätta sig i kommittén, trots att direktiven inte ens är skrivna. Vi håller på och processar dem just nu.

Det verkar som att åtminstone Arin Karapet är inne på linjen att man i alla fall måste sätta sig och förhandla. Det är så vi brukar göra. Det är så Sverige styrs och har styrts under många år: Vi sätter oss ned, diskuterar och försöker kompromissa oss fram. Det gäller för vårt parti, och det måste gälla för alla partier. Socialdemokraterna är beredda att förhandla på det sättet, men det kräver att alla partier är beredda att komma till bordet.

Ska vi lära oss något av vad som hände 2015? Ja, jag tycker att vi ska det. Hur hamnade vi där? Jag minns det mycket väl. Moderaterna har haft en politik som gått lite fram och tillbaka, minst sagt. Jag vet vad ni gick till val på 2014, Arin Karapet. Det vet vi alla – vi kommer ihåg. Er politik när det gällde migrationsfrågorna var: Öppna era hjärtan! Det var Fredrik Reinfeldts signal, att vi skulle fortsätta att ha EU:s mest generösa flyktingpolitik. Det var det ena.

Det andra som Moderaterna gick till val på var att vi skulle ta emot många flyktingar men att det var socialdemokratiska kommuner som skulle göra det. Moderata kommuner skulle inte behöva göra någonting. Ni motsatte er i sten en bosättningslag, alltså en anvisningslag där alla kommuner skulle ta ansvar. Ni ville inte att Vellinge skulle behöva ta emot flyktingar. Ni ville inte att Täby, Lidingö och de andra moderatkommunerna skulle behöva ta emot någon, utan ni motsatte er det. Alltså: En jättegenerös flyktingpolitik på nationell nivå, men sedan skulle moderatkommunerna slippa ansvaret. Det var Malmö, Botkyrka, Södertälje och andra socialdemokratiska kommuner som skulle ta allt ansvar. Så var den moderata politiken. Det var den jag ärvde 2014 när jag tillträdde. Den var inte hållbar, fru talman, på något enda sätt.

Så småningom ledde detta fram till krisen 2015. Då vidtog vi de åtgärder som behövdes: gränskontroller, id-kontroller och den tillfälliga lagen. Vi lyckades också få till stånd en överenskommelse med de borgerliga partierna. Det var en bred migrationsuppställning där den kanske viktigaste punkten, enligt mitt sätt att se det, var just anvisningslagen, som säger att alla kommuner måste vara beredda att ta ansvar. Det satt väldigt långt inne, men till slut kom det på plats också.

Vi har integrationsproblem i Sverige, men man ska inte klä sig i säck och aska för det. Notera hur sysselsättningen bland utlandsfödda har ökat och hur över 1 miljon utlandsfödda nu jobbar i Sverige! 20 procent av alla som förvärvsarbetar inom sjukvården, äldreomsorgen, industrin och handeln är födda utomlands. Sverige hade inte klarat sig utan alla människor som jobbar i dessa sektorer, och detta tycker jag att man också ska bära med sig.

Vi har haft en bra utveckling för migrationen när det gäller sysselsättningsdelen, och det måste vi vidmakthålla.

Anf. 18 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Låt oss backa tillbaka bandet till 2015. Gränskontroller infördes sent på hösten, nästan på vintern. Flyktingkrisen började i slutet av sommaren. Det tog lång tid för migrationsministern och hans vänner i Socialdemokraterna att agera, väldigt lång tid. Skälet är att de sitter i regering med Miljöpartiet. Om vi hade haft en enpartiregering som bara bestod av Socialdemokraterna tror jag att migrationsministern hade varit mer handlingskraftig, men så såg verkligheten inte ut. Det gör den inte i dag heller. Vi vet att det blir en kabinetsfråga.

Detsamma ser vi med eftergifterna när det gäller gymnasielagen. Vi har fortfarande inte sett konsekvenserna av denna lag. Det har inte gått 13 månader. När man är ute och träffar ungdomar eller personer som jobbar med ungdomar som har fått okej enligt gymnasielagen hör man att de lever i ovisshet. De tror att om de bara går till skolan kommer de att kvalificera sig för att få uppehållstillstånd och stanna kvar i Sverige. Jag tänker

inte peka ut den gruppen, att det är de som är problemet. Min kritik är mot det system vi har och hur vi hanterar migrationspolitiken.

Jag vill inte ställa grupper mot grupper – det ställer jag inte upp på. Det är en sådan debatt vi har i dag i Sverige, fru talman. Och skälet till att vi har en sådan debatt är att politiken inte förmår hantera problematiken. Problemet är, återigen, att vi har haft en hög migration till Sverige. Sverige har tagit sitt humanitära ansvar. Vi ska fortsätta att ta vårt ansvar, men vi kan inte ta ett lika stort ansvar. Nu är det upp till andra länder i vår omvärld och omgivning att ta sitt ansvar.

Vi har en ännu större uppgift: att integrera dem som har kommit till Sverige. Ja, fru talman, man kan säga att sysselsättningen har ökat. Vi är mitt i en högkonjunktur, men snart är vi inne i en lågkonjunktur. Den kommer – den står runt hörnet och smyger. Men hur ser arbetslöshetssiffrorna ut? För första gången är antalet utrikesfödda arbetslösa fler till antalet än de inrikesfödda. Då har man inte lyckats med integrationen. Återigen: Delar av ansvaret ligger på tidigare borgerliga regeringar, men det nuvarande ansvaret ligger hos det parti som bär regeringsmakten – Socialdemokraterna. Jag vill inte ha en diskussion om vem som gjorde vad för fem tio år sedan. Vi lever här och nu. Det enda vi kan påverka är vår vardag och morgondagen.

Migrationsministern har ett val. Hur vill migrationsministern återberättas i historien? Migrationsministern har möjlighet att författa sin egen historiebeteckning i framtiden. Vill han bli ihågkommen som en socialdemokratisk migrationsminister som inte tog sitt ansvar och försatte Sverige i fortsatt ovisshet i migrationspolitiken, eller vill han bli ihågkommen som den migrationsminister som faktiskt tog ansvar för Sverige? Vill han sätta sig ned med det näst största partiet i Sveriges riksdag, där man inte har en så snäv hållning?

Migrationsministern har bara bjudit in Moderaterna till någon typ av förhandling och sagt ungefär: Välkommen till ett kafferep så ska vi komma överens om någonting. Det är därför som vi har tackat nej. Men vill migrationsministern ta ansvar på riktigt kommer vi till förhandlingsbordet.

Anf. 19 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag hoppas att ni inte har tackat nej. Arin Karapet sa i ett tidigare anförande att ni inte riktigt hade bestämt er än. Jag hoppas att ni liksom övriga partier i Sveriges riksdag, utgår jag från, kommer att delta i den parlamentariska kommitté som vi nu kommer att tillsätta.

Då är det viktigt att säga att man är beredd att vara med i ett samtal med alla partier. Vad Moderaterna verkar vara ute efter är att Centern, Liberalerna och Miljöpartiet ska uteslutas från dessa samtal och att Socialdemokraterna och Moderaterna ska sitta och tala om detta. Jag kan säga att det inte kommer att fungera. Jag eftersträvar en så bred uppgörelse som möjligt, och då måste alla partier vara beredda att slå sig ned och diskutera detta. Det kan inte vara någon bilateral uppgörelse mellan Socialdemokraterna och Moderaterna. Då tror jag inte att den heller kommer att vara hållbar på sikt.

Vi måste utgå från att alla sitter vid bordet från start och diskuterar fråga efter fråga. Sedan är det inte säkert att vi kommer att komma överens. Vissa partier kommer att säga att de inte vill vara med om en viss sak, och

andra partier kommer att säga att de kan göra så här om de får en annan sak. På detta sätt får man kompromissa. Det är så det fungerar.

Men det viktiga tycker jag är att ett stort och viktigt parti i Sveriges riksdag inte ställer sig utanför en förhandlingsprocess som vidtar när vi startar denna parlamentariska kommitté. Så brukar inte Moderaterna göra. Moderaterna brukar vara ett parti som alltid är berett att gå in i en förhandlingsprocess och i bästa fall också vara en del av lösningen. Jag hoppas att det blir så också nu.

Historieskrivningen kan vi naturligtvis träta om. Arin Karapet tycker att det tog för lång tid för oss att införa gränskontrollerna. Vi införde dem den 12 november 2015. Vi ska nog vara tacksamma för att det då inte var en alliansregering, eftersom det då nog inte hade blivit några gränskontroller alls. Så stora var nämligen läsningsarna i den konstellationen.

När det sedan gällde id-kontroller, som var en annan viktig del i detta, som gjordes på den danska sidan av dem som ville åka till Sverige över Öresundsbron fick vi en ny lagstiftning på plats den 4 januari. Men jag glömmar aldrig att när jag kom hit till riksdagen med denna lagstiftning klarade Moderaterna inte av att rösta för den, trots att de först hade sagt att de var för den. Då var det en del som lobbade för att detta skulle ställa till så stora bekymmer i Skåne och i fråga om integrationen mellan Skåne och Danmark. Därför ville de ställa sig utanför. Tobias Billström skrev en artikel om att detta skulle vara förödande för integrationen i Skåne. Det slutade med att Moderaterna lade ned sina röster när det gällde id-kontrollerna.

Vi fick igenom id-kontrollerna ändå, och jag tror att det var helt avgörande. Hade vi inte fått ordning på detta hade hela vårt asylsystem brutit samman 2016. Det fanns nämligen vid denna tidpunkt ett par hundra tusen personer i Tyskland som inte var registrerade och som när som helst skulle kunna röra sig upp mot Sverige i ett läge då vi redan hade tagit emot ungefär 150 000 personer. Id-kontrollerna var därför jätteviktiga.

När det gäller familjeåterföreningsfrågan tycker jag att vi nu, när vi är i ett läge då vi har normaliserat situationen med det minsta mottagandet på 13 år och när vi kan, måste skapa en ordning där vi ger utrymme för mer av medmänsklighet än vad vi kanske har kunnat klara tidigare och ser till att genomföra dessa familjeåterföreningar. Det är alltså 90 procent kvinnor och barn, som i dag ofta befinner sig i flyktingläger, som har möjlighet att återförenas med sin make och med sin pappa här i Sverige. Jag tror faktiskt att det har betydelse också för integrationen. Vi gör bedömningen att det under tre år rör sig om en grupp på ungefär 8 000 individer. Det klarar vi faktiskt av att göra. Jag tror att det stärker integrationen också.

Anf. 20 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Om man minns presskonferensen som Åsa Romson höll får man en annan bild än den som migrationsministern beskriver här i kamraren. Det hade varit bättre och mer effektivt om vi hade haft en gemensam gränskontroll med vårt grannland Danmark mot den tyska gränsen. Vi hade fått ned kostnaderna, vi hade samordnat mycket bättre och det hade varit mycket effektivare. Problemet fanns nämligen inte mellan Danmark och Sverige utan vid Danmarks gräns mot Tyskland.

Låt oss återigen titta på hur det är i Sverige i dag. Vi har en stor integrationsskuld. Moderaterna säger inte nej till familjeåterförening. Vi säger

att det ska finnas krav på egenförsörjning. När familjer återförenas måste också de barn som återförenas med sina föräldrar få en så bra integration som möjligt med rätt verktyg.

Jag har själv vuxit upp med en ensamstående mamma som passiviserades i bidragssystemet. På papperet kanske det såg fint ut och att det var en familj som hade lyckats i Sverige. Men det var ingen enkel uppväxt. När man har migrerat är man klar med det. Nästa steg i livet är att integreras. Vi vet hur det är med integrationen i Sverige. Vi är det land som är sämst i Europa på integration. Det kan vi se. Migrationsministern håller inte med mig. Men vi har ett väldigt stort transfereringssystem som människor göms i.

Men, återigen, vill vi komma till rätta med integrationsskulden i Sverige måste vi begränsa invandringen. Den måste bli striktare. Om migrationsministern på allvar menar att han vill komma överens med Moderaterna och övriga partier – lägg fram ett förslag till förhandling, så att man kan förutse vart man är på väg.

Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Normalt sett bedriver vi sådana förhandlingar på ett sådant sätt att vi skapar en plattform, och i detta fall en parlamentarisk kommitté där alla partier ingår och får diskutera fråga efter fråga. Sedan får man se om det går att komma överens. Jag hoppas, som sagt, att Moderaterna vill vara en del av denna lösning. Det är så vi brukar göra. Det är också så Moderaterna brukar agera. De brukar aldrig ställa sig utanför sådana processer. Jag hoppas att de inte ska göra det denna gång heller.

När det gäller integrationen har vi ett försörjningskrav på plats. Det har vi haft länge. Arin Karapet säger att vi är det sämsta landet i Europa på integration. Då hänvisar jag till en studie som OECD har gjort när det gäller att få in utlandsfödda kvinnor på arbetsmarknaden. Enligt den är det tvärtom. Vi är ett av de bästa länderna i vår omvärld på just det. Det hänger ihop med att vi har en mycket hög sysselsättningsgrad totalt sett. Om Arin Karapet kan visa på något land som har en större andel utlandsfödda i arbete än vad vi har tar jag gärna den diskussionen. Men eftersom vi har så många både män och kvinnor totalt sett av arbetskraften som också är i arbete skulle jag vilja säga att vi ligger mycket bra till.

Jag har sagt att vi i dag har ungefär 1 miljon utlandsfödda som jobbar i industrin, i handeln, i välfärden och så vidare, och Sverige skulle inte ha klarat sig utan dem. Jag tror att antalet utlandsfödda som jobbar ökade med nästan 60 000 på bara ett år och därmed kom över denna miljon. Dessutom har vi de senaste åren halverat etableringstiden. Förut talade vi om att det skulle ta åtta nio år för en nyanländ att etablera sig på arbetsmarknaden. I dag är vi nere på fyra fem år på grund av det tryck som vi har haft på arbetsmarknaden totalt sett.

Det finns, som sagt, mycket mer att göra. Men vi ska inte klä oss i säck och aska för den sakens skull. Jag tackar för en bra debatt.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Hans Wallmark har frågat mig vilka konkreta hot mot fria medier och ett oberoende rättsväsende som regeringen har noterat och hur dessa bekämpats genom 73-punktsprogrammet och att ett antal partier har släppt fram Stefan Löfven som statsminister.

En välmående demokrati förutsätter såväl oberoende domstolar som fria medier, inte minst i tider av politisk turbulens. På många håll i Europa görs det nu försök att öka den politiska styrningen över rättskipningen och den oberoende journalistiken. Även i Sverige har det förekommit politiska uttalanden som kan tolkas som en vilja att inskränka mediernas frihet.

Utvecklingen i vår omvärld gör att vi har all anledning att arbeta proaktivt med vår egen reglering. Som ett led i detta arbete har regeringen bland annat gett 2018 års tryck- och yttrandefrihetskommitté i uppdrag att utreda om public services oberoende är tillräckligt garanterat i förhållande till staten. Fler åtgärder kan dock behöva vidtas för att ytterligare förbättra förutsättningarna för oberoende medier och stärka domstolarnas oberoende. Delar av de 73 punkterna i januariavtalet tar sikte på just detta. På så sätt står vi upp för ett samhälle med fria medier och oberoende domstolar.

Anf. 23 HANS WALLMARK (M):

Fru talman! Varför står justitie-, migrations- och demokratiminister Morgan Johansson här? Jo, det gör han för att när jag ställde min interpellation, som tog sitt ursprung i ett uttalande som statsminister Stefan Löfven gjort, hänvisade man till att demokratifrågor hanteras av statsrådet Morgan Johansson. Av det skälet kunde jag alltså inte ställa min interpellation till statsministern, utan det är Morgan Johansson som får företräda regeringen i den här demokratidebatten.

Det är ett väldigt korrekt svar statsrådet Johansson avger, fru talman. Allt har dock inte varit alldeles korrekt i dess förspel. Framför allt läste jag, i likhet med många andra, Svenska Dagbladet den 8 februari, och vi var nog rätt många i Sverige som studsade till. Där sa nämligen statsminister Stefan Löfven – Morgan Johanssons chef samt regeringschef – så här: ”Nu med januariavtalet kan vi stå upp för ett samhälle med fria medier och oberoende rättsväsendet, själva grunden för den liberala demokratin.”

Andra kollegor till Morgan Johansson har sagt att den öppna demokratin står på spel, och i sitt svar, fru talman, sa Morgan Johansson: ”Även i Sverige har det förekommit politiska uttalanden som kan tolkas som en vilja att inskränka mediernas frihet.”

För Socialdemokraterna är 73-punktsprogrammet ett sätt att försäkra sig om ett parlamentariskt stöd för att kunna fortsätta som minoritetsregering. De andra alternativ som har funnits under 2018 och vintern 2019 när det gäller regeringsbildning har huvudsakligen inneburit att Moderaterna har erbjudit sig att bilda en regering med sig själva och antingen ett ytterligare parti eller två eller tre ytterligare partier, för att föra en borgerlig politik på Alliansens grund.

Därför måste jag ändå ställa frågan, fru talman: På vilket sätt anser regeringen och dess företrädare i kammaren i dag, Morgan Johansson, att en sådan regering – bestående av Moderaterna, av Moderaterna och Kristdemokraterna, av Moderaterna och Kristdemokraterna och Centerpartiet eller av Moderaterna och Kristdemokraterna och Centerpartiet och Liberalerna – skulle ha utgjort ett hot mot den liberala demokratin?

Sanningen är ju den, fru talman, att merparten av partierna i den här kammaren nog står bakom att en välmående demokrati förutsätter såväl oberoende domstolar som fria medier. Därför är min uppmaning till Morgan Johansson – och det är även en förhoppning – att han ska ta med sig följande budskap till sin krets av andra regeringsföreträdare, och ytterst till Sveriges statsminister: Lugna ned er! Sänk tonläget. Använd inte uttryck som ”hot mot den liberala demokratin” när ni tänker kritisera det största oppositionspartiet!

Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag känner Hans Wallmark sedan nästan 30 år, tror jag att det är. När Hans Wallmark var politisk chefredaktör för NST var jag ung SSU:are i Ängelholm, och sedan dess har vi haft en hel del med varandra att göra – inte minst häromåret, när det gällde krigsmaterielexportfrågorna.

Hans Wallmark är en mycket hedervärd person. Jag misstror honom inte ett endaste dugg när det gäller de demokratiska grundfundamenten. Det vill jag gärna ha sagt. Jag misstror honom inte en endaste sekund när det gäller detta. Mitt problem, fru talman, är att jag misstror Moderaterna som parti när det gäller partiets förmåga att i längden stå emot trycket från de auktoritära krafterna när man väl har satt sig i en utpressningssituation gentemot dem.

Det är jag inte heller ensam om, utan även Centern och Liberalerna gör det. Det var därför Centern och Liberalerna röstade nej till Kristersson – för att de förstod att vi i så fall skulle få en M-KD-regering under klacken på SD. Det är vad vi skulle ha fått, eftersom de rödgröna är större än allianspartierna här i riksdagen. En M-KD-regering hade hamnat i en utpressningssituation gentemot Sverigedemokraterna. Detta förstod Sverigedemokraterna, och därför ville de ha Kristersson. Men även Centern och Liberalerna förstod det, och därför gjorde de som de gjorde.

Jag är orolig att en sådan regering skulle ha tvingats föra en politik som hade gått längre och längre ut på högerkanten och lutat mer och mer åt det auktoritära hållet. Man kan ju säga att jag, Centern, Liberalerna och andra partier bara ser spöken och att det bara är fria fantasier, men det menar jag att det inte är. Det räcker att titta på Danmark, fru talman. Där har man exakt den här situationen: en högerregering som har satt sig i en utpressningssituation gentemot Dansk Folkeparti, som alltså är Sverigedemokraternas motsvarighet.

Dansk Folkeparti har under mycket lång tid bedrivit en kampanj mot dansk public service. Partiet har velat skära ned på Danmarks Radio och styra innehållet. Nu satte sig den danska regeringen i en utpressningssituation mot Dansk Folkeparti, och förra året bestämde sig Dansk Folkeparti för att verkligen trycka till och få igenom sina förslag. Resultatet blev att Danmarks moderater vek sig på den punkten, och vad blev det då? Jo, det blev nedskärningar på Danmarks Radio med 20 procent. 400 journalister

ska sägas upp, tre tv-kanaler ska stängas och tre radiokanaler ska stängas. Danmarks Radio ska utgå från kristendomen som en del av värderingarna i sin verksamhet. Man får inte längre publicera djupgående och analyserande texter. De digitala kanalerna ska inte längre få sända utländska filmer. Sådan blev uppgörelsen i Danmark.

Här i Sverige har vi haft liknande tongångar från just Sverigedemokraterna. Jag såg att när P3 drev med Jimmie Åkesson för något år sedan för Jimmie Åkesson ut och sa att man borde lägga ned P3. Det kan vi ju skratta lite åt, men om Sverigedemokraterna verkligen hade möjlighet att sätta kraft bakom orden skulle vi inte skratta.

Fru talman! Jag misstror alltså inte Hans Wallmark ett endaste dugg, men jag misstror Moderaternas förmåga att i längden stå emot den typen av krafter när man väl har satt sig i en utpressningssituation. Jag menar att vi har goda skäl till det.

Anf. 25 HANS WALLMARK (M):

Fru talman! Låt mig först börja med den långa vänskap som Morgan Johansson och jag har haft. Det är helt riktigt som han säger, fru talman, och det innebär att jag fortfarande är tjänstledig från mitt arbete som journalist eftersom jag sedan ett antal år har ett uppdrag här i kammaren. Detta gör det naturligt för mig och mitt parti att, till skillnad från en del socialdemokrater, i debatter ständigt påminna om att tryckfriheten och rätten att publicera och ge ut böcker är universell. Därför förtjänar namn som Gui Minhai och Dawit Isaak att sägas i den här kammaren även i samband med utrikesdeklarationen.

En gång i tiden har jag dessutom kontrakterat Morgan Johansson som krönikör och fick då efter varje publicerad krönika ägna mig åt att ha telefonjour för arga läsare som ringde in och hade synpunkter på den unge radikalens texter.

Fru talman! När Morgan Johansson som företrädare för regeringen uttrycker offentlig misstro mot Sveriges största oppositionsparti och menar att det inte skulle klara av gränshållningen är det faktiskt ett långt djupare uttalande än Morgan Johansson och hans regering kanske tänker sig. Å ena sidan kräver man i olika debatter att vi ska komma överens. Det talas om samförstånd, och man bjuder in till samtal. Å andra sidan försöker man att uttala denna misstro.

Den som lyssnade på Morgan Johanssons tidigare inlägg hörde att han huvudsakligen uppehöll sig kring ett parti – Sverigedemokraterna – när han kritiserade ett annat parti: Moderaterna. Det finns ingen som helst evidens eller några som helst bevis för Morgan Johanssons tes att en borgerlig regering bestående av ett, två, tre eller fyra partier – baserad på borgerlig politik, vilket ytterst var vad Alliansen gick till val på – skulle schackra med detta och att den i så fall inte skulle ta konsekvenserna av om den skulle hamna i det Morgan Johansson beskriver som en utpressningssituation.

Problem, fru talman, är ju att Morgan Johanssons regering – 73-punktsprogramsregeringen – sitter på nåder av ett vänsterparti som jag vill hävda är demokratiskt dubiöst i sin historia.

Fru talman! Jag skulle verkligen vilja upprepa det jag sa för ett par minuter sedan: Lugna ned er! Sänk tonläget! Tänk igenom exakt vad det är ni säger, för det får konsekvenser för det politiska samtalet i Sverige så länge 73-punktsprogramsregeringen sitter kvar.

Avslutningsvis, fru talman: Morgan Johansson och jag representerar ju olika delar av Skåne, inte bara politiskt utan även ortsmässigt. Danmark är naturligtvis ett mycket intressant exempel. Det kommer att bli än mer intressant, fru talman, att se hur de danska socialdemokraterna efter vårens val kommer att förhålla sig till Dansk Folkeparti.

Jag delar Morgan Johanssons bedömning att det sker saker och ting i Danmark som jag skulle beskriva som politiskt ohälsosamma på flera områden. Det finns även saker och ting som är mycket bra i Danmark.

Jag utgår från att Morgan Johansson har framfört denna typ av argument till sin demokratiministerkollega i Köpenhamn.

Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Som jag sa är jag – eller socialdemokratin – inte ensam om att känna en oro över vad som kan hända om man sätter sig i en beroende- eller utpressningssituation i förhållande till ett parti som Sverigedemokraterna. Det var precis därför som Centern och Liberalerna röstade nej till Kristersson. Det uttrycktes ju klart från denna talerstol från båda ledarna för dessa två partier att de inte ville ge Kristersson statsministeruppdraget av det enkla skälet att en sådan regering hade blivit direkt beroende av Sverigedemokraterna och försatt sig i en utpressningssituation.

Den bedömningen är vi alltså inte ensamma om – tvärtom var detta själva skälet till att det i stället blev en mittensamverkan mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centern och Liberalerna. Det berodde på att Centern och Liberalerna kände denna oro.

Jag delar den oron, och jag bestyrks i denna uppfattning när jag ser hur det ser ut i övriga Europa. Jag tog Danmark som ett exempel, för det finns en klar parallell. Det blir ett sådant här resultat när ett parti har möjlighet att verkligen trycka till och säga: ”Om ni inte gör som vi säger med Danmarks Radio får ni inte sitta kvar”. Då skär man ned kraftigt på public service, snävar in dess uppdrag och har synpunkter på själva innehållet.

Det är denna utveckling som jag absolut icke vill se i Sverige. Det är också journalisten i mig som talar, skulle jag vilja säga, precis som är fallet för Hans Wallmark. Jag vill absolut icke se en sådan utveckling i Sverige, utan vi måste värna den fria och oberoende pressen och medierna i övrigt.

Jag menar – och vi kan ta andra exempel – att det i Europa i dag finns en dragning åt att det är de högerextrema eller högerinriktade krafterna som hotar de demokratiska grundvärderingarna på olika sätt.

Vi kan tala om Polen och om Ungern, två länder som länge har styrts av högerpartier. Där har det också funnits en strävan att på olika sätt ta kontroll över deras statsägda medier – över deras public service.

Reportrar utan gränser gör varje år en utvärdering av pressfriheten som kallas pressfrihetsindex. Polen har rasat med 40 placeringar på tre år på den listan och ligger nu på plats 58.

Också i Ungern ser vi en ökad kontroll av public service. Nyhetsförmedlingen där beskrivs som utpräglat regeringslojal. Man har även varit med i den kampanj som vi sett mot industrimannen George Soros. Det är inte hälsosamt.

Om vi sedan tittar på domstolsväsendet ser vi motsvarande utveckling, som på många sätt är djupt bekymmersam. I Polen är justitieministern nu också riksåklagare, vilket innebär att man har full insyn i olika konkreta brottsutredningar. Polen har också sänkt pensionsåldern för domare i högsta domstolen.

EU-kommissionen har reagerat på denna utveckling genom att öppna ett artikel 7-förfarande, eftersom man menar att det finns en klar risk för att de grundläggande demokratiska värdena allvarligt åsidosätts.

Samma situation har vi för övrigt i Ungern, med tvister om domarutnämningar och med en ny förvaltningsdomstol som ska kunna styras tydligare från parlamentet.

Fru talman! Frågan om att stå emot de högerextrema och auktoritära krafterna i Europa är en av de viktigaste politiska uppgifterna i vår tid.

Anf. 27 HANS WALLMARK (M):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för den europeiska tour han har gett oss ut på. Låt mig bara turnera det tillbaka.

Jag delar fullt ut bedömningen när det gäller Polen. Det kan jag också göra därför att Moderaternas systerparti är det största oppositionspartiet i Polen, liksom Moderaterna är i Sverige.

När det gäller Ungern är det ingen tvekan om att vi också oroar oss över utvecklingen. Det är även därför vi markerar mot Fidesz.

Däremot är det intressant, fru talman, att Morgan Johansson när han går ut och tittar på den europeiska kartan glömmer bort ett land som Rumänien, där socialdemokraterna styr med ett liberalt parti och nu ägnar sig åt att upphäva korruptionslagar.

Jag tror att vi alla har en liten byk att tvätta i den europeiska familjen. Vi försöker att göra det från vår sida.

Fru talman! När man från socialdemokratiskt håll säger att den öppna demokratin står på spel när Moderaterna är villiga att bilda regering med ett, två, tre eller fyra andra borgerliga partier och när man säger att man med januariavtalet – det vill säga 73-punktsprogrammet – har stått upp för ett samhälle med fria medier och ett oberoende rättsväsen gräver man en rätt djup dikesrand mellan en regering som i vissa sammanhang påstår sig vara en samarbetsregering och det största oppositionspartiet.

Därför, fru talman, finns det anledning att avsluta denna interpellationsdebatt med att än en gång upprepa uppmaningen till regeringen, som här är företrädd av Morgan Johansson: Lugna ned er! Sänk tonläget! Inse vad det är ni säger!

Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag är helt lugn, men jag är samtidigt ganska oroad över en del politiska krafter som är i rörelse. Vi kan mycket väl om bara någon månad ha en situation där de högnationalistiska krafterna har kunnat bryta fram ytterligare i Europa. Framför oss ligger ju ett Europaval – ett parlamentsval. Polariseringen kan då komma att öka ytterligare. Dessa

krafter kan få vind i seglen och kommer då att försöka flytta fram sina positioner på många ställen, vilket bland annat kommer att innebära att dessa krafter på olika sätt kommer att ge sig på medierna och domstolsväsendet på precis det sätt som vi har sett.

Det är detta jag vill stävja till varje pris. Jag menar att den konflikt som vi nu ser i Europa, där de högerextrema krafterna försöker att flytta fram positionerna, är en av vår tids allra viktigaste frågor och att den just nu överskuggar det mesta annat i politiken.

Den oro jag känner har sin grund i hur situationen ser ut i just Sverige, och jag är, återigen, inte ensam om den. Det fanns ett skäl till att Ulf Kristersson inte fick mandat som statsminister. Vi röstade förstås emot honom men också Centern och Liberalerna, som kände precis samma oro som vi för vad som skulle kunna hända. När man ser på övriga EU, länder som Danmark, Polen och Ungern, menar jag att det finns skäl för detta.

Det innebär naturligtvis inte att jag i grunden misstror Moderaternas demokratiska avsikter. Men vad jag känner oro för är vad som kommer att kunna hända på lite längre sikt när man ställs i en utpressningssituation av de här auktoritära krafterna.

Jag hoppas att vi fortsätter att ha ett bra samarbete i den här riksdagen över partigränserna och att Moderaterna kommer att vara en del av det.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 28 februari

2018/19:108 Ökade utsläpp från vägtrafiken

av *Jens Holm* (V)

till miljö- och klimatminister *Isabella Lövin* (MP)

2018/19:109 Återställande av ammunition som överlåtits till Frankrike

av *Allan Widman* (L)

till försvarsminister *Peter Hultqvist* (S)

2018/19:110 Förföljelser av hbtqi-personer i Ryssland

av *Joar Forssell* (L)

till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:111 Möjlighet för fackförbund att köpa lagstiftning och politiskt inflytande

av *Mattias Karlsson* i Luleå (M)

till kultur- och demokratiminister *Amanda Lind* (MP)

2018/19:112 Huawei

av *Ludvig Aspling* (SD)

till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 28 februari

2018/19:320 Produktionsincitament för film i Sverige

av *Jonas Andersson* i Linköping (SD)

till kultur- och demokratiminister *Amanda Lind* (MP)

2018/19:321 Nicaragua

av *Hans Wallmark* (M)

till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:322 Sjukförsäkring som stöd i sorgeprocessen

av *Hans Eklind* (KD)

till statsrådet *Annika Strandhäll* (S)

2018/19:323 USA, Ryssland och INF-avtalet

av *Hans Wallmark* (M)

till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2018/19:324 Säkerhetsbristerna hos Svenska kraftnät

av *Hans Wallmark* (M)

till statsminister *Stefan Löfven* (S)

2018/19:325 Instruktionerna för trafikövervakning i polisens regleringsbrev

av *Thomas Morell* (SD)

till statsrådet *Mikael Damberg* (S)

2018/19:326 Olovlig andrahandsuthyrning och handeln med svarta hyreskontrakt

av *Ingela Nylund Watz* (S)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2018/19:327 Kriminalitet kopplad till avställda bilar

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till statsrådet *Tomas Eneroth* (S)

2018/19:328 Bonusen för elbilar

av *Jessica Rosencrantz* (M)

till finansminister *Magdalena Andersson* (S)

2018/19:329 Farleds- och lotsavgifter

av *Anders Hansson* (M)

till statsrådet *Tomas Eneroth* (S)

2018/19:330 Fullbelagda häkten

av *Anders Hansson* (M)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2018/19:331 Straffrabatt för unga

av *Louise Meijer* (M)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2018/19:332 Tiggeri

av *Lars Beckman* (M)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

Prot. 2018/19:58
1 mars

2018/19:333 Hamnarbetarförbundets strejkvarsel
av *David Josefsson* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)
2018/19:334 Däckbyte
av *Lars Beckman* (M)
till statsrådet Tomas Eneroth (S)

§ 15 Kammaren åtskildes kl. 10.30.

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

§ 1 Anmälan om kompletteringsval.....	1
§ 2 Anmälan om ordförande i utskott	1
§ 3 Anmälan om vice ordförande i utskott	1
§ 4 Meddelande om namnändring.....	2
§ 5 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	2
§ 6 Anmälan om faktapromemoria	2
§ 7 Anmälan om granskningsrapport	2
§ 8 Ärende för hänvisning till utskott	3
§ 9 Svar på interpellation 2018/19:59 om externa aspekter av migration.....	3
Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 2 LUDVIG ASPLING (SD).....	3
Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 4 LUDVIG ASPLING (SD).....	6
Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD).....	7
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
§ 10 Svar på interpellationerna 2018/19:61 och 63 om regelverket för förvar	8
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 9 ARIN KARAPET (M).....	9
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10
Anf. 11 ARIN KARAPET (M).....	11
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12
Anf. 13 ARIN KARAPET (M).....	13
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
§ 11 Svar på interpellationerna 2018/19:62 och 64 om en långsiktigt hållbar och stram migrationspolitik.....	14
Anf. 15 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	14
Anf. 16 ARIN KARAPET (M).....	15
Anf. 17 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	16
Anf. 18 ARIN KARAPET (M).....	17
Anf. 19 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 20 ARIN KARAPET (M).....	19
Anf. 21 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20

§ 12 Svar på interpellation 2018/19:75 om oberoende rättsväsende och fria medier	21
Anf. 22 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	21
Anf. 23 HANS WALLMARK (M)	21
Anf. 24 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	22
Anf. 25 HANS WALLMARK (M)	23
Anf. 26 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	24
Anf. 27 HANS WALLMARK (M)	25
Anf. 28 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	25
§ 13 Anmälan om interpellationer	26
§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar	27
§ 15 Kammaren åtskildes kl. 10.30.	28